

Minimální preventivní program školy

Krizový plán školy

Školní rok 2024/2025

Minimální preventivní program školy

Základní škola a Mateřská škola Heřmanov, okres Děčín

1. Základní údaje

Vedení školy

ředitelka: Mgr. Bc. Gabriela Švandrlíková

Telefon: 412 512 124, 602 572 163

Email: reditelka@skolahermanov.cz

zástupkyně ředitelky: Jitka Chlumská

telefon:

email: skolka@skolahermanov.cz

Školní metodik prevence: Mgr. Bc. Gabriela Švandrlíková

Výchovný poradce: Mgr. Bc. Gabriela Švandrlíková

Členové školního preventivního týmu: Jitka Chlumská

Jana Bartošová

Fousová Barbora

Gabriela Kostohryzová

2. Charakteristika školy a regionu

Škola se nachází v malé obci s počtem obyvatel do 1000. Jsme tedy škola malotřídního typu. Obec se skládá ze tří částí – Heřmanov, Fojtovice, Blankartice. Obec nedisponuje vlastním obchodem, zdravotním střediskem a kulturním zařízením. V obci jsou dvě restaurační zařízení, z nichž funguje pouze jedno. Vedení obce se však snaží o stmelení obyvatel a organizaci vlastních kulturních akcí, které zajišťují členové kulturní komise obce. Ve škole se vzdělávají žáci 5 postupných ročníků. V letošním školním roce je zapsáno 15 žáků. 4 žáci 5. ročníku, 4 žáci 4. ročníku, 4 žáci 2. ročníku, 3 žáci 1. ročníku.

Škola sídlí v jednopatrové budově. V budově je mateřská škola, základní škola, školní družina a školní jídelna. Okolo budovy je oplocená zahrada se sportovním hřištěm. Žáci se vzdělávají ve dvou učebnách. Mateřská škola disponuje jednou učebnou, u které je vlastní sociální zařízení. Žáci a děti MŠ se stravují v přízemí v místnosti školní jídelny, která má vlastní kuchyň.

Žáci jsou v letošním školním roce ze 100% české národnosti. 73% z žáků je z obce a 27% žáků dojíždí z okolních měst.

Malý počet žáků umožňuje efektivní depistáž možných sociálně patologických jevů u žáků a efektivní intervenci.

Školní budova nemá riziková místa ohledně sociálně patologických jevů. Jedinými místy jsou sociální zařízení, kam odcházejí žáci sami. Sociální zařízení jsou však hned vedle tříd a dveře třídy zůstávají vždy o přestávce otevřené. Žáci odchod na toalety hlásí pedagožkám.

Do šaten chodí žáci vždy pod dozorem pedagogů. Ráno při příchodu žáků do školy je přítomna paní uklízečka.

Na zahradě školy jsou žáci opět pod dozorem, při činnostech ve školní družině nesmí obíhat školu nebo chodit do prostor před školou.

Pedagogové jsou povinni sledovat chování žáků a vhodně je motivovat ke společným hrám a činnostem. Žáci přicházejí do kolektivu, který znají již z mateřské školy. Nejsou tedy úplně noví a lépe se s kolektivem adaptují.

3. Školní preventivní program.

Minimální preventivní program školy je součástí výchovy a vzdělávání žáků po celou dobu povinné školní docházky. Účastní se ho celý pedagogický sbor, žáci, rodiče a odborníci. V rámci minimálního preventivního programu je nutné kombinovat poskytování informací z oblasti prevence sociálně nežádoucích jevů s výcvikem v sociálních dovednostech. Program musí brát zřetel na věk a osobní charakteristiky jedinců. Bude mít smysl jedině tehdy, když všichni zúčastnění budou vidět smysluplnost své práce.

Školní metodik prevence Mgr. Bc. Gabriela Švandrlíková je zároveň výchovným poradcem a ředitelkou školy. Je ve škole nejdéle a má zkušenosti s pedagogickým působením i prevencí sociálně patologických jevů. Přesto na vypracování ŠMP a Krizového plánu školy spolupracují i ostatní pedagogové. Ve školním preventivním týmu jsou tři pedagožky ze základní školy, jedna pedagožka z mateřské školy a jedna asistentka pedagoga. Konzultační hodiny nejsou určeny, zákonní zástupci mohou o konzultace požádat kdykoliv..

Vnitřní informační zdroje.

Odborná literatura: viz seznam školní knihovny

Webová stránka školy: www.skolahermanov.cz

Schránka důvěry: je uložena na chodbě školy a je vybírána 1x za 14 dní ŠMP

Email ŠMP: reditelka@skolahermanov.cz

Nástěnky ve škole.

Vnější informační zdroje.

Oblast školství

PPP Děčín Čs. armády 1164/8, 405 02 Děčín IV, tel.: 412 532 071, 775 441 269

Mgr. Bc. Radka Zatloukalová, vedoucí PPP Děčín

Martina Bojčeva – sociální pracovnice

Mgr. Jakub Kureš – metodik prevence

SPC Děčín, 17. listopadu 673/8, Děčín 1, 40501, tel. 607 936 913, 773 033 095

klinický psycholog - Mgr. Helena Fořtová, vedoucí SPC Děčín

speciální pedagog - Mgr. Lucie Hommerová

speciální pedagog - Mgr. et Mgr. Denisa Salabová

sociální pracovnice - Kamila Dvořáková

SVP ETOP Děčín Vítězství 70, Děčín XXXII, 407 11, tel. 412 594 901

Oblast zdravotnictví

Logopedická poradna U nemocnice 1, 405 99 Děčín, tel.: 412 705 256, 412 705 299
Privátní logopedická poradna Zdravotní středisko Weberova 7 405 02 Děčín 6 – Želenice –
Plačková

Privátní psychologická ordinace Mgr. Markéta Závěrková, Horská 3, Děčín 2, 40502, tel:737
423 801

Obvodní dětské lékaři

Mudr. Antonín Zamykal, tel. 412 586 522

Mudr Hana Houštická, Děčín, tel.

Oblast sociální péče

OSPOD (Orgán sociálněprávní ochrany dětí) Magistrát města Děčín, Mírové nám. 1175/5,
Děčín 4 - odbor sociálních věcí a zdravotnictví

Kurátor pro děti a mládež: Bc. Ivana Roučková, tel. 412 593 208; budova A3, Na Valech
156/6, Děčín IV

Městská policie Děčín Jitka Máchová, Na Valech 156/6, Děčín IV-Podmokly, 405 02 Děčín 2
tel. 412 593 193

4. Analýza výchozí situace

Na analýze výchozí situace se podílejí členové ŠPT, žáci, rodiče. Rodiče mají možnost konzultací přímo s ŠMP nebo jakýmkoliv pedagogem, kterému důvěřují. Žáci i rodiče mohou své přání, postřehy, anonymní zprávy podávat do schránky důvěry. Stížnosti je nutné podávat ústně nebo písemně k rukám ředitelky školy. Anonymní stížnosti řešíme v rámci našeho ŠPT, pozorováním a intervencí zjišťujeme možné problémy. Oficiálně však o řešení stížnosti není s kým sepsat záznam. S dětmi MŠ a žáky ZŠ je pravidelně každé ráno prováděn komunitní kruh, který slouží k stmelení kolektivu formou diskusí, rozhovorů, her, pohybových činností. Komunitní kruh provádí ŠMP v ZŠ a pedagožky v MŠ, které dále informují ŠMP. Během školního roku se provádí mapování vztahů ve třídě za pomoci metodického vedení ŠMP.

Škola se zaměřuje na sledování výskytu sociálně patologických jevů v oblasti strádání dětí v rodinách či nevhodného rodinného prostředí, které neblaze působí a dopadají na stav dětí a žáků. V tomto případě komunikujeme a spolupracujeme s OSPOD Děčín nebo dětským pediatrem žáků. Důležitá je spolupráce s rodiči a správná informovanost o situaci.

Již několik let jsme zapojeni do čerpání finanční podpory od Nadace Woman and woman, která poskytuje finanční příspěvky na stravné pro žáky ze sociálně slabších rodin. Druhým rokem poskytujeme tuto službu i rodičům dětí z mateřské školy v rámci programu S.O.S do školky.

Neustále se škola zaměřuje na podporu a rozvoj správného životního stylu v podobě zdravé výživy, pohybových aktivit a předcházení stresu. Důraz je kladen na dostatečný pobyt na čerstvém vzduchu, kvalitní a pestrá strava a dostatek pohybu při výuce.

Nástroje mapování:

- Dotazníky
- Záznamy ŠMP
- Zápis z pedagogických rad
- Pozorování žáků, diskuse, rozhovory, třídnické hodiny
- Výstupy hodnocení MPP minulého školního roku
- Kontrola teploty v budově školy
- Pravidelné větrání místností
- Využívání různých vzdělávacích strategií a vyučovacích metod
- Formativní hodnocení

5. Cíle MPP

- poskytování informací všem výše zmíněným skupinám o problematice prevence sociálně patologických jevů a nabízení veškerých možností, jak je plně zapojit do vlastní realizace,
- výchova ke zdravému životnímu stylu
- podněcování žáků k uvědomění si zodpovědnosti za své zdraví, za životní prostředí a za své jednání
- vytváření životních postojů a kvalitního žebříčku hodnot s důrazem na aktivní životní styl a odsuzování násilného, xenofobního a diskriminačního chování
- rozvoj a podpora sociálních kompetencí, posilování duševní odolnosti vůči stresu a negativním zážitkům
- minimalizace výskytu sociálně patologických jevů, rasismu, diskriminace, netolismu, šikany, kyberšikany na naší škole
- vytváření nestresujícího prostředí pro přijetí jakéhokoliv žáka, pozitivní klima ve třídě
- vytváření bezpečného prostředí a posilování důvěryhodných vztahů mezi pedagogy, rodiči a žáky
- vytváření pozitivní motivace pro zapojení všech žáků, rodičů, zaměstnanců školy do školních i mimoškolních aktivit
- seznamování žáků s tématy bezpečného využívání nových digitálních technologií a pohybu v online světě
- nabízení možností, jak se samostatně rozhodovat a jak hledat pomoc
- nabídka zájmových aktivit v rámci volnočasových aktivit žáků, propojování formálního i neformálního vzdělávání
- organizace každoročního několikadenního školního výletu v přírodě

5.1 Krátkodobé cíle

- zmapování specifických potřeb primární prevence v našem prostředí
- pokračování budování vztahů mezi jednotlivými žáky
- působení na žáky s problémy v chování, využívání metodik práce v oblastech prevence rizikového chování
- působení na žáky neplnící si své povinnosti, cílená komunikace s rodiči a dohoda o pravidelné kontrole žáků a pomoci s výukou
- působení na žáky v rámci ochrany zdraví
- využívání různých technik k rozvoji mezilidské tolerance
- rozvoj samostatnosti a sebevědomí žáků
- individuální pomoc rodičům s vyřizováním dokumentace pro čerpání možných finančních příspěvků
- podněcování v žácích snahy a zájmu o utváření a vylepšování vlastního prostředí domova, školního prostředí a to společnými silami
- zapojování do společenských a kulturních akcí a dění obce

5.2 Střednědobé cíle

- zapojení rodičů do dění školy, spolupráce na společných aktivitách
- tvorba vlastních projektů a aktivit za pomoci čerpání finanční podpory z rozvojových programů – komunitní setkávání
- vytvoření příjemného vzdělávacího prostředí se zaměřením na udržitelnost
- utváření školní zahrady pro specifické potřeby vzdělávání
- rozvoj kompetencí žáků v oblasti bezpečného pohybu v online prostředí
- upevňování důvěry rodičů v naši školu a její kvalitu

6. Dlouhodobé cíle

- výchova ke zdravému životnímu stylu
- rozvoj sociálních a osobnostních kompetencí žáků i pedagogů
- prevence šikany, diskriminace, nezdravých mezilidských vztahů
- rozvoj a utváření vztahu k životnímu prostředí
- utváření školního prostředí pro všechny žáky
- utváření zdravého klimatu školy
- příprava žáků na život v současném hektickém světě

Cílové skupiny

- žáci ZŠ
- děti MŠ
- zákonní zástupci a veřejnost
- pedagogové
- děti a žáci se zdravotními problémy, žáci se specifickými vzdělávacími potřebami, žáci v riziku, žáci, kteří rizikové chování vykazují
- děti s odlišnou etnickou příslušností, u nichž je podstatná integrace do většiny

Metody a způsoby dosažení cílů

Aktivity pro pedagogické pracovníky

- další vzdělávání pedagogických pracovníků dle plánu DVPP
- informovanost o skladbě MPP
- spolupráce pedagogů na činnostech a aktivitách školy
- diskuze, rozhovory, zapojení do projektů a mimoškolních akcí
- individuální osobnostní a sociální rozvoj pedagogů
- sebereflexe pedagogů – portfolia, konzultace s vedením školy
- sebereflexe žáků – formativní hodnocení, sebehodnocení

Aktivity pro žáky

- individuální práce s každým žákem
- aktivní zapojení třídního učitele
- společné besedy se žáky a projektové dny
- využití prvků inovativního vzdělávání
- hry a komunikace na téma vztahy, emoce, zážitky
- zapojení do charitativních sbírek
- rozvoj sociálního citění a podpora umět naslouchat druhému
- rozvoj empatie u žáků
- podpora soužití a vztahů mezi dětmi MŠ a žáky ZŠ
- nabídka zájmových činností v oblasti zdravého životního stylu
- vedení žáků k pohybovým aktivitám ve volném čase
- prohlubování vztahu k přírodě
- zapojování sportovních aktivit a organizace sportovních dnů
- návštěvy divadelních představení
- setkání se seniory obce a přispění účinkováním v jejich programu
- péče o zeleň ve třídě i na školní zahradě

Aktivity pořádané školou nebo ve spolupráci s kulturní komisí Obce Heřmanov

- Svatováclavská pout'
- Účast v akci Uklid'me Česko
- Halloween pro děti a rodiče
- Vystoupení na setkání seniorů
- Vítání adventu
- Společné brigády s rodiči
- Víkendové výlety s žáky
- Čertovské nadělování
- Návštěva rodičů ve škole v rámci projektových dnů
- Návštěva městské knihovny v Benešově nad Ploučnicí, Děčíně
- Setkání s muzikantem p. Kaulferem – hra na různé druhy kytary
- Čarodějnický den
- Den pořádaný pro maminky
- Den dětí ve spolupráci s obcí Heřmanov
- Projektové dny ŠVP
- Návštěvy různých organizací zaměřujících se na prevenci

Aktivity zaměřené na rodičovskou veřejnost

- seznámení rodičů se strategií a MPP
- seznámení se školním řádem
- poskytnutí adresáře poskytovatelů služeb s ohledem na problematiku nežádoucího chování dětí
- školní akce určené pro rodiče
- funkčnost poradenského systému školy
- písemná sdělení rodičům
- distribuce informačních materiálů

Evaluace MPP školy

Evaluace MPP je systematické shromažďování, analyzování a interpretování informací o průběhu intervence a jeho možných účincích. Evaluaci provádí členové týmu školní prevence.

Hodnotíme, zda bylo dosaženo cílů MPP.

Byl program úspěšný?

Co ovlivnilo, zkomplikovalo program?

Bylo skutečně dosaženo stanoveného cíle?

Budu opakovat tento postup, přístup?

Odpovídá program potřebám prevence školy pro příští rok?

Na co se příští rok zaměříme?

Dále hodnotíme, jak se povedlo naplánované akce provést.

Počty aktivit

Počty účastníků

Finanční prostředky

Hodnotíme změny v postojích a přístupech žáků, změny v názorech a myšlení žáků, na něž byla prevence zaměřena.

Každou pořádanou akci hodnotíme hned po proběhnutí.

Přílohou je Závěrečná zpráva o plnění minimálního preventivního programu.

KRIZOVÝ PLÁN ŠKOLY

Krizový plán školy stanovuje závazný postup pro všechny pracovníky školy při řešení krizových situací ve škole.

Krizový plán školy poskytuje odpovědi, návody a postupy, co dělat v případě výskytu rizikového chování žáků.

Krizový plán školy vychází z těchto dokumentů:

1. Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č.j. 21291/2010-28
2. Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví č.j. 10194/2002-14
3. Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních č.j. 21149/2016
4. Metodický pokyn Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance č.j. 14423/99-22

Krizový plán vychází z těchto zákonů:

- Zákon č. 359/1999 Sb., o sociální a právní ochraně dětí
- Zákon č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů
- Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích
- Zákon č. 140/1967 Sb., trestní zákon
- Zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách
- Závazný pokyn policejního Prezidenta č. 8/2001 č. 4/200 o vstupu Policie ČR do škol

Krizový plán obsahuje okruhy problémů:

1. TABÁKOVÉ VÝROBKY
2. ALKOHOL
3. OMAMNÉ A PSYCHOTROPNÍ LÁTKY
4. ŠIKANU, KYBERŠIKANU
5. KRÁDEŽE
6. VANDALISMUS
7. DOMÁCÍ NÁSILÍ V RODINĚ DÍTĚTE
8. POSTUP PŘI MIMOŘÁDNÉ SITUACI
9. JAK POSTUPOVAT V PŘÍPADĚ VÝHRUŽNÝCH ZPRÁV ŠKOLE
10. NÁPLŇ PRAKTICKÉHO CVIČENÍ

TABÁKOVÉ VÝROBKY

Ve vnitřních i vnějších prostorách školy je zakázáno kouřit. Školním řádem je kouření v prostorách školy zakázáno, je stanovena sankce za porušování tohoto zákazu.

1. V případě, kdy je žák přistižen při konzumaci tabákových výrobků (včetně elektronických cigaret) v prostorách školy nebo v době školního vyučování, či akcí v rámci školou pořádaných, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.
2. Tabákový výrobek je třeba žákovi odebrat a zajistit, aby nemohl v konzumaci pokračovat.

3. Pedagogický pracovník o události sepíše stručný záznam s vyjádřením žáka, který založí školní metodik prevence do své agendy.
4. V případě porušení zákazu kouření informuje třídní učitel zákonného zástupce nezletilého žáka.
5. V závažných případech (zejména s ohledem na věk nebo chování dítěte) a jestliže se jednání opakuje, vyrozumí škola orgán-sociálně právní ochrany dětí. Z konzumace tabákových výrobků ve škole je třeba vyvodit sankce stanovené školním řádem.

ALKOHOL

Prodej nebo podávání alkoholických nápojů osobám mladším 18 let je v ČR zakázáno. Školním řádem škola stanovuje zákaz užívání alkoholu v prostorách školy v době školního vyučování i na všech akcích pořádaných školou.

1. V případě, kdy je žák přistižen při konzumaci alkoholu v prostorách školy nebo v době školního vyučování, či v rámci akcí školou pořádaných, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.
2. Alkohol je třeba žákovi odebrat a zajistit, aby nemohl v konzumaci pokračovat.
3. Informovat zákonné zástupce. Vždy je vhodné informovat dětského lékaře. Pokud je nutná intervence a není dobrá spolupráce s rodiči, obracíme se na specializovaná zařízení. V případě, kdy spolupráce s rodiči není efektivní a dítě je ohroženo, má škola povinnost obrátit se na OSPOD s upozorněním na možné ohrožení výchovy dítěte (ustanovení § 201 zákona č. 40/2009 Sb.). Škola má povinnost oznamovat (dle § 10 zákona č. 359/1999 Sb. o sociálně-právní ochraně dětí a mládeže) OSPOD, že jde o děti, které jsou ohroženy a jsou uvedeny v § 6 tohoto zákona. Pokud rodiče se školou nespolupracují a dítě je ohroženo na výchově, mohla by jejich nespolupráce zakládat také podezření ze spáchání trestného činu Ohrožování výchovy dítěte dle ustanovení § 201 trestního zákoníku č.
4. Za nebezpečné a protiprávní jednání je rovněž považováno navádění jiných žáků k užívání alkoholických nápojů.

Nález alkoholu ve škole

V případě, kdy pracovníci školy naleznou v prostorách školy alkohol, postupují takto:

1. Tekutinu nepodrobují žádnému testu ke zjištění jeho chemické struktury. O nález ihned uvědomí vedení školy.
2. Nalezenou tekutinu uloží u vedení školy pro případ usvědčujícího důkazu.
3. Zpracují stručný záznam o události.

V případě, kdy pracovníci školy zadrží u některého žáka alkohol, postupují takto:

1. Zabavenou tekutinu nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.
2. O nález ihned uvědomí vedení školy.
3. O nález sepíše stručný záznam, s vyjádřením žáka, u kterého byl alkohol nalezen, datum, místo a čas nálezu a jméno žáka. Zápis podepíše i žák, u kterého byl alkohol nalezen (nebo který jej odevzdal). V případě, že podepsat odmítá, uvede pracovník tuto skutečnost do zápisu. Zápisu a rozhovoru se žákem je přítomna ředitelka školy nebo její zástupce. Zápis záznamu založí školní metodik prevence do své agendy.
4. O nález vyrozumí zákonného zástupce žáka a orgán sociálně-právní ochrany dítěte.

5. V případě podezření, že alkohol obsahuje i jiné příměsi a byl nalezen u žáka, který se jím intoxikoval, předají zajištěnou tekutinu přivolanému lékaři.

OMAMNÉ A PSYCHOTROPNÍ LÁTKY (OPL)

Zakázána je výroba, distribuce, přechovávání, šíření i propagace omamných a psychotropních látek, a to bez ohledu na věk žáka a prostředí, ve kterém by k tomu docházelo. Zakázáno je rovněž navádění k užívání těchto látek.

1. Školním řádem škola stanovuje zákaz užívání OPL a jejich distribuci a přechovávání. Současně stanovuje zákaz vstupu do školy pod jejich vlivem. Školním řádem stanovuje rovněž sankci za porušení zákazu.
2. Ten, kdo se hodnověrným způsobem dozví, že jiný připravuje nebo páchá trestný čin nedovolené výroby a držení omamných a psychotropních látek a jedů podle § 187 a 188 a spáchání nebo dokončení takového trestného činu nepřekazí, se sám vystavuje trestnímu stíhání. Překazit takový čin lze tím, že ho včas oznámí orgánům Policie ČR nebo státnímu zástupci. Konzumace OPL ve škole.
3. V případě, kdy je žák přistižen při konzumaci OPL v prostorách školy nebo v době školního vyučování, či v rámci akcí školou pořádaných, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.
4. Návykovou látku je třeba žákovi odebrat za přítomnosti další osoby a s použitím ochranných pomůcek a zajistit ji, aby žák nemohl v konzumaci pokračovat. O události se sepiše stručný záznam s vyjádřením žáka, včetně toho, zda byly provedeny orientační testy na NL, případně další vyšetření, a s jakým výsledkem, viz níže bod 14). Tento záznam založí školní metodik prevence do své agendy a vyrozumí vedení školy.
5. V případě, kdy je žák pod vlivem NL zajistí škola nezbytnou pomoc a péči a volá lékařskou službu první pomoci a Policii ČR, pokud ji nevolala již dříve.
6. V případě, že žák není schopen pokračovat ve vyučování, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce nezletilého žáka, popř. rodiče nebo jinou blízkou osobu zletilého 16 studenta, a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole. Vyrozumění škola učiní i v případě, kdy žák způsobilý k pobytu ve škole je.
7. V případě, že žák není schopný dbát pokynů zaměstnanců školy, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce nezletilého žáka, popř. rodiče nebo jinou blízkou osobu zletilého žáka, a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole.
8. Jestliže není zákonný zástupce dostupný, vyrozumí škola orgán sociálně právní ochrany a vyčká jeho pokynů. Škola může od orgánu sociálně-právní ochrany obce vyžadovat pomoc.
9. Zákonnému zástupci ohlásí škola skutečnost, že nezletilý žák konzumoval NL ve škole i v případě, kdy je žák schopen výuky (dbát pokynů pracovníků školy). Zákonný zástupce má právo se písemně vyjádřit k této skutečnosti a postupu školy.
10. Současně splní oznamovací povinnost k orgánu sociálně-právní ochrany dítěte. Oznamovacím místem je příslušný odbor obce s rozšířenou působností podle místa bydliště dítěte.
11. V případě uživatelova zájmu nebo zájmu jeho zákonných zástupců, poskytne škola informace o možnostech odborné pomoci při řešení takové situace.
12. Z konzumace NL ve škole je třeba vyvodit opatření stanovené školním řádem. Nicméně je nutné rozlišovat distributora od uživatele. Uživatel je rizikový pouze sobě, distributor může ohrozit okolí. Distribuce je trestným činem, užívání NL je porušením školního řádu.

13. Prokázané navádění jiných žáků k užívání návykových látek je považováno rovněž za rizikové a protiprávní jednání.
14. Obdobný postup zvolí pedagogický pracovník i v případě příchodu žáka do školy pod vlivem NL, resp. kdy nelze prokázat, že se žák intoxikoval ve škole.

Distribuce OPL ve škole

1. Distribuce NL je v České republice považována za protiprávní jednání. Je proto zakázána a může být kvalifikována jako trestný čin. Množství, které žák distribuuje, není nijak rozhodující.
2. Přechovávání NL je také vždy protiprávním jednáním. Množství NL, které u sebe žák v danou chvíli má, je rozhodující pro to, aby toto protiprávní jednání bylo blíže specifikováno buď jako přestupek nebo v případě množství většího než malého jako trestný čin (provinění v případě nezletilého žáka) - ale toto množství nemusí mít žádný vliv na kázeňský postih, který je stanovený školním řádem.
3. Jestliže má pracovník školy důvodné podezření, že ve škole došlo k distribuci NL, musí o této skutečnosti škola vždy vyrozumět místně příslušné oddělení Policie ČR, protože se jedná o podezření ze spáchání trestného činu.
4. Jestliže se tohoto jednání dopustila osoba mladší 18 let nebo bylo namířeno proti osobě mladší 18 let, vyrozumí škola také zákonného zástupce a orgán sociálně-právní ochrany obce s rozšířenou působností.
5. Pokud v rámci tohoto podezření zajistí pracovníci školy nějakou látku, postupují způsobem popsáním níže.

Nález OPL ve škole

A. V případě, kdy pracovníci školy naleznou v prostorách školy látku, kterou považují za omamnou nebo psychotropní, postupují takto:

1. Látku nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.
2. nálezu ihned uvědomí vedení školy spolu s písemným záznamem
3. nálezu vyrozumí Policii ČR, která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky.
4. V případě časové překážky na straně Policie se z praktických důvodů doporučuje za přítomnosti dalšího pracovníka školy s použitím gumových/latexových rukavic vložit látku do obálky, napsat datum, čas a místo nález. Obálku přelepit, přelep opatřit razítkem školy a svým podpisem a uschovat do školního trezoru. Zajištěnou látku následně předat Policii ČR.

B. V případě, kdy pracovníci školy zadrží u některého žáka látku, kterou považují za omamnou nebo psychotropní, postupují takto:

- (1) Zabavenou látku nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.
- (2) O nález ihned uvědomí vedení školy.
- (3) O nález sepiší stručný záznam s vyjádřením žáka, u kterého byla látka nalezena, datum, místo a čas nález a jméno žáka. Zápis podepíše i žák, u kterého byla látka nalezena (nebo který látku odevzdal). V případě, že podepsat odmítá, uvede pracovník tuto skutečnost do zápisu. Zápisu a rozhovoru se žákem je přítomen/na ředitel/ka školy nebo její/jeho zástupce.
- (4) O nález vyrozumí Policii ČR, která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky a informuje zákonného zástupce nezletilého žáka.

- (5) V případě, že je látka nalezena u žáka, který se jí intoxikoval, předají látku zajištěnou výše uvedeným postupem, přivolanému lékaři, který se dostaví v případě, že to vyžaduje zdravotní stav žáka. Může to usnadnit léčbu, neboť u řady NL jsou známy protilátky, které odstraní nebo zmírní akutní účinek NL. Další postup nutný k identifikaci látky pak zajistí Policie ČR.

C. V případě, kdy pracovníci školy mají důvodné podezření, že některý z žáků má NL u sebe, postupují takto:

- (1) Jedná se o důvodné podezření ze spáchání trestného činu, resp. provinění v případě nezletilých osob, nebo přestupku, a proto řešení této situace spadá do kompetence Policie ČR.
- (2) Bezodkladně vyrozumí Policii ČR, zkontaktují s ní další postup a informují zákonného zástupce nezletilého žáka. 18
- (3) Žáka je nutné mít do příjezdu Policie ČR izolovaného od ostatních žáků, ale zásadně pod dohledem. U žáka v žádném případě neprovádějí osobní prohlídku nebo prohlídku jeho věcí.

ŠIKANÁ, KYBERŠIKANÁ

Šikanování je jakékoliv chování, jehož záměrem je ublížit, ohrožit nebo zastrašovat žáka, případně skupinu žáků. Spočívá v cílených a opakovaných fyzických a psychických útocích jedincem nebo skupinou vůči jedinci či skupině žáků, kteří se neumí nebo z nejrůznějších důvodů nemohou bránit. Zahrnuje jak fyzické útoky v podobě bití, vydírání, loupeží, poškozování věcí, tak i útoky slovní v podobě nadávek, pomluv, vyhrožování či ponižování. Nově se může realizovat i prostřednictvím elektronické komunikace, tzv. kyberšikana. Ta zahrnuje útoky pomocí e-mailů, SMS zpráv, vyvěšování urážlivých materiálů na internetové stránky apod.

Šikana se projevuje i v nepřímé podobě jako demonstrativní přehlížení a ignorování žáka či žáků třídní nebo jinou skupinou spolužáků. Nebezpečnost působení šikany spočívá zvláště v závažnosti, dlouhodobosti a nezřídka v celoživotních následcích na duševní a tělesné zdraví oběti. Škola či školské zařízení má jednoznačnou odpovědnost za děti a žáky. V souladu s ustanovením § 29 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, jsou školy a školská zařízení povinny zajišťovat bezpečnost a ochranu zdraví dětí, žáků a studentů v průběhu všech vzdělávacích a souvisejících aktivit, a současně vytvářet podmínky pro jejich zdravý vývoj a pro předcházení vzniku rizikového chování (sociálně patologických jevů). Z tohoto důvodu musí pedagogický pracovník šikanování mezi žáky předcházet, jeho projevy neprodleně řešit a každé jeho oběti poskytnout okamžitou pomoc.

Postupy řešení šikanování

Odhalení šikany bývá obtížné. Významnou roli při jejím zjišťování hraje strach, a to nejen strach obětí, ale i pachatelů a dalších účastníků. Strach vytváří obvykle prostředí „solidarity“ agresorů i postižených. Účinné a bezpečné vyšetření šikany vychází z kvalifikovaného odhadu stadia a formy šikanování. Existuje rozdíl mezi vyšetřováním počátečních a pokročilých stádií šikanování.

Metody vyšetřování šikanování:

A. Pro vyšetřování počáteční šikany (se standardní formou) lze doporučit strategii v těchto pěti krocích:

1. Rozhovor s těmi, kteří na šikanování upozornili a s oběťmi.
2. Nalezení vhodných svědků.
3. Individuální, případně konfrontační rozhovory se svědky (nikoli však konfrontace obětí a agresorů).
4. Zajištění ochrany obětem.
5. Rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi nimi.

B. Pokročilá šikana s neobvyklou formou – výbuch skupinového násilí vůči oběti, tzv. třídního lynčování, vyžaduje následující postup:

1. Překonání šoku pedagogického pracovníka a bezprostřední záchrana oběti.
2. Domluva pedagogických pracovníků na spolupráci a postupu vyšetřování.
3. Zabránění domluvě agresorů na křivé výpovědi.
4. Pokračující pomoc a podpora oběti.
5. Nahlášení policii.
6. Vlastní vyšetřování.

Výchovná opatření

Výchovná komise

- v rámci společného setkání pedagogů a žáka-agresora i jeho rodičů se rozhoduje o výchovných opatřeních

Rozhovor s rodiči oběti

- rodiče je třeba informovat o zjištěních a závěrech školy a domluvit se na dalších opatřeních

Práce s celou třídou

Postup vyšetřující osoby, má-li podezření na šikanu

Konfrontovat svá pozorování s dalšími kolegy.

Co nejdříve oznámit své podezření vedení školy, výchovnému poradci, konzultovat další postup.

Mezi čtyřma očima vyslechnout více nezaújatých svědků, popřípadě konfrontovat svědky mezi sebou.

Je zejména důležité získat odpovědi na následující otázky:

- a. **Kdo** je obětí, popřípadě **kolik** obětí je
- b. Kdo je agresorem, kolik agresorů je. Kdo z nich je iniciátor, kdo aktivní účastník šikanování a kdo je obětí i agresorem?
- c. **Co, kdy, kde, a jak** dělali agresori obětem?
- d. K jak závažným agresivním a manipulativním projevům došlo?
- e. Jak dlouho šikana trvá?

Spojit se s rodiči případné oběti, konzultovat výskyt nepřímých znaků šikany. Poprosit je o pomoc.

Vyslechnout oběť – citlivě, diskrétně, zaručit bezpečí a důvěrnost informací. **NIKDY** neřešit problém před celou třídou!

Zajistit ochranu oběti šikany.

Teprve nyní vyslechnout agresory, případně konfrontovat agresory mezi sebou.

NIKDY konfrontace obětí a agresorů!

Vytipovat nejslabší článek, dovést je k přiznání či vzájemnému obviňování.

Požádat vedení školy o svolání výchovné komise (vedení školy, výchovný poradce, třídní, školní metodik prevence sociálně patologických jevů, případně psycholog). Ta na základě shromážděných informací posoudí, zda se jedná o šikanu a jaký je stupeň její závažnosti /stupně 1-3 počáteční šikana, 4-5 šikana v pokročilém stádiu/, navrhne další postup vůči obětem i agresorům i třídě jako celku. Potrestání agresorů je individuální, závisí na věku, intenzitě šikany a na tom, zda se jedná o první případ či recidivu.

Individuálně pozvat rodiče agresorů. Seznámit je se situací, sdělit jim navrhovaná opatření, (zdůraznit možnost nápravy) a požádat je o spolupráci. Pokud odmítají, zvážit oznámení na Policii ČR.

Individuálně pozvat rodiče obětí šikany. Seznámit je se situací, domluvit se na opatřeních (terapie, osobnostní výcvik...)

Rozebrat situace ve třídě (vynechat citlivé detaily), vysvětlit nebezpečí a důsledky šikany, oznámit potrestání viníků. Třídu i nadále pozorně sledovat.

Brutální šikana

Případy brutální šikany nejsou na našich školách tak řídkým jevem, jak by se mohlo zdát. Nevyhýbají se žádnému typu školy, nejsou ani výsadou "pašáků" nebo "učňáků". Při provalení skupinového násilí se většinou projeví naprostá bezmocnost školy, která je kromě jiného dána také mimořádnými nároky na diagnostiku a léčbu téhle zvláštní podoby šikany, pracovně nazvané školní lynčování (o nezaviněné nepřipravenosti učitelů jsme se v této souvislosti již mnohokrát zmiňovali). "

V případě brutální šikany se doporučuje postupovat následujícím způsobem

1. Zvládnout šok a postarat se o oběť

Pedagog musí zvládnout svůj vlastní šok, zastavit násilí a postarat se o oběť, poskytnout jí nejnutnější pomoc a ochranu. Žák, který se stal obětí, je totiž v zoufalé situaci, bojí se o život, je třeba zraněný. Láska, soucit a odvaha mohou být tou nejdůležitější součástí pomoci. Jako příklad lze uvést učitelku, která se se slovy Co ti to udělali? vrhla neohroženě mezi agresory, vzala oběť do náručí. Násilí se zastavilo. Oběť byla v bezpečí. Někdy je ale nebezpečné snažit se zastavit agresi sám, mohla by se obrátit proti pedagogovi. Těžko se může pustit slabá učitelka například mezi kluky - sportovce, kteří jsou plni nezvládnuté agrese. Musí zavolat někoho, kdo by jí pomohl.

2. Přivolat pomoc

Učitel by měl zalarmovat všechny své kolegy, ale neměl by nechat třídu bez dozoru. Vyslat pro ostatní učitele třeba žáka, který nebyl do šikanování zapojený. Situace je natolik závažná, že je

třeba přerušit vyučování. I když dítě není na první pohled zraněné, není možné říct,“ sedni si, Pepíčku, do lavice, teď musíme dobrat látku. Popovídáme si pak“.

3. Zabránit domluvě

Učitelé by měli zabránit tomu, aby se třída mezi sebou domluvila, zamezit křivé skupinové výpovědi. Někdo by měl s žáky zůstat a hlídat je. Také je možné rozdělit je do skupin. Ale i ty musejí zůstat pod dozorem.

4. Poskytnout oběti pomoc a bezpečí

Někdy dochází k tomu, že postižený žák je vážně zraněný, v tom případě je třeba zavolat záchranku a informovat rodiče. Pokud zraněný není, i tak je třeba ho chránit, pomáhat mu překonat prožité trauma, uklidnit ho a utěšit, snažit se mu dodat pocit bezpečí.

5. Přivolat policii

Škola je povinna nahlásit celou věc policii, ale měla by jednat nezávisle na ní. (Policie se může opozdit a přijet až některý další den.) To znamená, začít rychle, ten samý den vlastní vyšetřování (v duchu zásad strategie a taktiky, o kterých jsme se v našem cyklu již podrobně zmiňovali). Nejlépe je vyslechnout po jednom všechny účastníky a jejich výpovědi pak dát postupně dohromady. Ideální je, když policie při svém vyšetřování vychází z materiálů a zjištění školy. Není to ale bohužel obvyklá praxe. Podle zkušeností je vhodné obrátit se přímo na kriminální policii, kde jsou zřízeny funkce specialistů pro mládež. Pro výchovnou pomoc je však zásah policie málo významný, to už je úkolem školy.

KRÁDEŽE

Krádež je takové jednání, při kterém se někdo zmocní věci, která není jeho a to za účelem si ji ponechat, používat ji apod., aniž by s tím majitel věci souhlasil, nebo o tom byl informován. Drobné krádeže se vyskytují ve všech školách a všech stupních vzdělávací soustavy. Stejně jako v předchozím případě, jsou důvody tohoto chování různé a pro vypořádání se s daným jevem je nutné se jimi vždy v konkrétním případě zabývat.

Doporučený postup

1. Informaci, že krádež je hanebný čin a současně protiprávní jednání, sděluje žákyním a žákům od počátku jejich docházky do vaší školy. Užitečné formy vštěpování bývají nejrůznější příběhy, při kterých děti buď dojde, anebo rozčílí následek takového jednání.
2. Do školního řádu zapracujte sankce, které škola použije v případě, že se někdo dopustí krádeže při poskytování školských služeb nebo při s nimi přímo souvisejících činnostech.
3. Každý, kdo se dopustí krádeže na školní půdě, by měl mít možnost pohovořit si o svém jednání s ředitelem nebo ředitelkou školy.

4. Pečlivě se zabývejte příčinami. Některé jsou významně polehčující (dítě je ke krádeži donuceno někým jiným, z koho má strach). Někdy se může jednat i o formu kompulzivního chování, kterou je nutné řešit v rámci odborné péče.
5. S náhradou způsobené škody postupujte jako u vandalismu. Preferujte nápravu vztahu mezi poškozeným a zlodějem – trvejte na tom, aby zloděj věc vrátil přímo poškozenému, omluvil se a nabídnul za své chování nějakou kompenzaci.
6. Zákonné zástupce zloděje vyrozumívejte vždy až poté, kdy budete přesně znát příčiny, které dítě k takovému chování vedly a to zejména v případě menších dětí
7. Jestliže se jedná o škodu většího rozsahu, vyrozumívejte Policii ČR a oznamte podezření na spáchání přestupku proti majetku, případně trestného činu majetkové povahy.
8. Každou nahlášenou krádeží se zabývejte, vyšetřujte ji. Je to důležité poselství jak pro poškozeného, tak pro zloděje. Jakmile budete k dětem mít proslovy o krádežích, **nezačínajte je tím, že si všichni mají na své věci dávat dobrý pozor** a vy jste jim říkali, že si to či ono nemají do školy nosit nebo to mají zamykat. Tyto informace často vyznívají, **jako by za krádež mohl poškozený, nikoliv zloděj**. Jakoby normální bylo všechno zamykat a ne nekrást. Rozhovory s poškozeným po nahlášení krádeže rovněž nezačínajte tímto způsobem.
9. O krádeži a jejím šetření proveďte záznam, ze kterého budou jasně vyplývat všechny důležité skutečnosti: kdo – kdy – kde – jak – proč – čím.....

Kdy hlásit rodičům?

Rodičům poškozeného vždy ihned, rodičům zloděje rovněž vždy, nicméně mělo by tomu předcházet precizní zjištění příčin. Celá řada dětí krade proto, že je někdo krást poslal a oni z něj mají strach. Není to sice o nic menší krádež, ale je to informace, kterou by rodič měl vědět také.

Kdy hlásit policii?

V případě, kdy je škoda nikoliv nepatrná, nikdo nejeví snahu o nápravu a škola není vlastními silami schopná domoci se takové nápravy. Musí se jednat o úmyslné poškození nebo zničení věci. Hlásíte také tehdy, jestliže o to žádá poškozený nebo poškozená nebo jejich zákonní zástupci.

Kdy hlásit OSPOD?

V případech, kdy se jedná o opakované jednání a výchovná a další opatření, která zvolila škola, neměla žádný účinek.

VANDALISMUS

Vandalismus ve školním prostředí se projevuje ničením školního majetku nebo jeho poškozováním a ničením majetku ostatních žáků a žákyň, případně dalších členů školní komunity. Jedná se buď o významné útoky na věci, které mají za následek jejich úplné zničení nebo významné poškození. Nejrizikovější čas co do četnosti případů vandalismu je rozhodně přestávka mezi vyučovacími hodinami. Eliminace jevu v této době pomocí situačních opatření je možná. Fyzický dohled nad žáky a žákyněmi je jedním ze způsobů kontroly jevu vykonávání přímého fyzického dohledu. Organizované přestávkové

aktivity – někteří žáci a žákyně, kteří nevědí, co by měli o přestávce dělat, vyplňují tuto prázdnost násilím vůči věcem. Nabídka konkrétní činnosti je může nasměrovat k jiným aktivitám.

Doporučený postup

1. Podmínky zacházení se školním majetkem jsou zakotveny ve školním řádu a to včetně sankcí, které škola použije v případě, že se někdo dopustí úmyslného ničení majetku. Náhrada škody není sankce, ale samozřejmost. Předpokladem je současně písemné stvrzení zákonnými zástupci žáka o seznámení se se školním řádem.
2. Náhradu úmyslně způsobené škody důsledně vymáhejte po tom, kdo ji způsobil. U nezletilých potom po jejich zákonném zástupci.
3. Opakovaně s žáky a žákyněmi komunikujte na téma ochrana majetku a zacházení s cizím majetkem.
4. Jestli žák nebo žákyně, kteří škodu způsobili, nejeví ochotu k její nápravě, případně je škoda takového rozsahu, že věc nelze svépomocně opravit, podejte informaci o tomto chování zákonným zástupcům žáků a žákyn a dohodněte s nimi způsob náhrady škody.
5. Jestliže se jedná o škodu většího rozsahu a ten, kdo ji způsobil, není ochotný škodu nahradit, oznamte věc Policii ČR a oznamte podezření na spáchání přestupku proti majetku, případně trestného činu majetkové povahy.
6. U škod, které se dají nahradit tak, že je opraví sám žák nebo žákyně, preferujte tento způsob náhrady škody.
7. O způsobené škodě proveďte záznam, ze kterého budou jasně vyplývat všechny důležité skutečnosti: kdo – co - kdy – kde – jak – proč – čím...
8. Snažte se vždy dobrat příčiny takového jednání a s ní následně pracovat.

DOMÁCÍ NÁSILÍ V RODINĚ DÍTĚTE

Domácí násilí představuje obvykle fyzické, psychické, nebo sexuální násilí mezi blízkými osobami, k němuž dochází skrytě v soukromí. Je typické, že se intenzita násilného chování v průběhu času stupňuje, což snižuje schopnost oběti i agresora toto chování zastavit a pracovat na nápravě narušeného vztahu. Děti jsou považovány za svědky domácího násilí, pokud vidí či slyší násilné projevy, vidí důsledky (zranění) násilí. Přítomnost dítěte u domácího násilí považuje WHO (Světová zdravotnická organizace) za psychické týrání dítěte. Pokud jsou děti svědky domácího násilí, často se projevují stejně, jako děti - přímé oběti týrání. Rovněž i důsledky pro jejich další vývoj a život jsou srovnatelné s těmi, s nimiž se potýkají děti, jež jsou v roli obětí týrání. Proto je pedagog povinen jednat v okamžiku, kdy se dítě zmíní o opakovaném násilí mezi členy domácnosti, v níž žije, a jehož je dítě svědkem.

Klíčové charakteristiky domácího násilí

- a) Je opakované.
- b) Je neveřejné, probíhá v soukromí domácnosti.

- c) Eskaluje. Domácí násilí se stupňuje jak ve svých formách (od urážek a ponižování až k fyzickému násilí), tak i ve své hloubce (od první facky až po velice brutální napadání, jež může vést k ohrožení na životě).
- d) Role oběti a agresora jsou jasně rozdělené, nezaměňují se.
- e) Zcela zásadní pro identifikaci násilí je zneužívání moci a kontroly, která v oběti vzbuzuje strach.
- f) Pachatel bývá násilný většinou jen ke své oběti, nikoli navenek, mívá „dvojí tvář“. Okolí se může jevit sympatický. Pouze část pachatelů je agresivní i navenek.
- g) Pachatel považuje svoje chování za ospravedlnitelné, má pocit nároku na takové chování.
- h) K domácímu násilí dochází v cyklech: znamená to, že se střídají období vzrůstání napětí a násilí, období relativního klidu a opětovného narůstání tenze a opětovného násilí.
- i) Chování oběti je zaměřeno na zajištění přežití (např. minimalizace nebo snižování násilí, přebírání odpovědnosti za násilí, ochrana násilníka, setrvávání v násilném vztahu).

Doporučené postupy při podezření na domácí násilí

1. Pokud se dítě samo svěří učitelovi o domácím násilí v rodině, měl by mu učitel projevit důvěru, nebagatelizovat jeho sdělení, neobviňovat jej ze lži a podpořit jej. Měl by jej informovat o tom, že se na domácí násilí vztahuje ohlašovací povinnost a on musí jednat v souladu s ní, aby dítě ochránil.
2. Podezření na domácí násilí v rodině dítěte neprodleně oznámit řediteli, popř. dalšímu členovi krizového týmu. Škola informuje OSPOD o svém podezření z ohrožování výchovy dítěte.
3. Pokud se na pedagoga obrátí rodič – oběť domácího násilí, měl by jej pedagog odkázat na další odborníky, kteří se této problematice systematicky věnují (viz. příloha KP), prostřednictvím některého z členů krizového týmu.
4. V žádném případě neřešit podezření na domácí násilí rozhovorem s rodičem - agresorem, tento postup by se mohl obrátit proti dítěti.

Co by mělo v případném rozhovoru, když se vám dítě svěří, určitě zaznít

1. Násilí a to, co se doma odehrává, není vinou dítěte.
2. Za násilí nemohou ani sourozenci.
3. Za násilí je odpovědný ten, kdo jej vykonává.
4. Je velmi dobře, že se rozhodlo o situaci někomu říci.
5. Nikdo nemá právo se k někomu chovat násilně a to ani v rodině, ani když je silnější, ani když je to rodič.
6. Násilí dítě nemůže zastavit samo, ale jen s pomocí okolí, proto je tak důležité, že se svěřilo.

Nevhodné postupy

Škola nemůže poskytovat terapeutické služby. Pedagog by se měl rovněž vyhnout postupům, které mohou dítě poškodit (stigmatizovat, traumatizovat jej apod.), jako je např. otevřené řešení podezření před třídou; nepřiměřený tlak na dítě, aby hovořilo o problému doma; obvinění ze lži.

POSTUP PŘI OHROŽENÍ MIMOŘÁDNOU SITUACÍ

MIMOŘÁDNÁ UDÁLOST ZAJIŠTĚNÍ OBJEKTU ŠKOLY, ŠKOLSKÉHO ZAŘÍZENÍ Z HLEDISKA BEZPEČNOSTI ZAMĚSTNANCŮ A ŽÁKŮ

1. Ke vstupu do budovy je využíván pouze hlavní vchod. Další vchody jsou řádně zajištěny proti vstupu neoprávněných osob, zároveň jsou však bez omezení použitelní v případě nutnosti úniku – únikový východ. Neoprávněnému vniknutí do objektu školy je předcházeno kontrolou každé cizí osoby provozním zaměstnancem nebo pedagogickým zaměstnancem, který cizí osobu do budovy vpouští. Zaměstnanec identifikuje cizí osobu a vyžaduje po ní informace o důvodu návštěvy.
2. Mimořádná událost může vzniknout činností uvnitř organizace nebo může být oznámena z vnějších zdrojů.

Interní

V případě vzniku jakékoli mimořádné události (zpravidla požár, výbuch, úraz, vniknutí nepovolané osoby apod.) je zaměstnanec, který ji zjistí, povinen bez zbytečného odkladu toto oznámit řediteli organizace nebo nejvýše postavenému zaměstnanci, který je přítomen.

Externí

V případě přijetí informace z vnějšího zdroje je povinnost osoby zprávu předat oprávněné osobě. Příjem takových zpráv je zpravidla telefonicky, písemně či e-mailem. Pokud se jedná o zprávu anonymní, provede osoba, která ji vyslechla či přečetla, bez zbytečného odkladu přenos informace vedoucímu zaměstnanci. Současně se o příjmu takové zprávy provede písemný záznam s údaji, kdy byla přijata, kdo ji podával, v kolik hodin byla přijata a tento záznam bude uchován pro další řízení. Záznam se provede na jakýkoli papír, není předepsán žádný tiskopis. Jde pouze o záznam o přijetí, aby v pozdějším řízení nedocházelo ke zveličování apod.

Ředitel nebo nejvýše postavený zaměstnanec na základě vlastního uvážení informuje složky IZS a řídí se jejich pokyny. Ředitel přijme okamžité rozhodnutí a prostřednictvím technických prostředků, nebo jiným způsobem, sdělí vzniklou situaci dalším zaměstnancům a osobám zdržujícím se v objektu a je-li nutné, nařídí evakuaci objektu. Evakuace se vyhlásí zvoláním slova „POZOR EVAKUACE“.

Obsahem hlášení nadřízenému orgánu je především:

datum

hodina

místo vzniku mimořádné události

druh, charakter vzniklé mimořádné události,

dosud zjištěné následky mimořádné události,

počty zraněných, mrtvých či pohřešovaných dětí a zaměstnanců a potřebná již přijatá opatření

Důležitá krizová čísla

INTEGROVANÝ ZÁCHRANNÝ SYSTÉM: 112

POLICIE ČR: 158

ZÁCHRANNÁ SLUŽBA: 155

HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR: 150

Vniknutí cizí osoby či osob do areálu školy

Ke vstupu do budovy je využíván pouze hlavní vchod. Neoprávněnému vniknutí do objektu školy je předcházeno kontrolou každé cizí osoby provozním zaměstnancem nebo pedagogickým zaměstnancem, který osobu vpouští do budovy. Zaměstnanec identifikuje cizí osobu a vyžaduje po ní informace o důvodu návštěvy. Vstup do školní budovy je povolen výhradně zaměstnancům, žákům školy, jejich zákonným zástupcům a osobám pověřeným pro přivádění a vyzvedávání dětí. Cizím osobám je vstup do školy umožněn pouze za trvalého doprovodu zaměstnance školy a po ohlášení účelu návštěvy a jména navštívené osoby. V případě, že zaměstnanec školy upozorní zákonný zástupce nebo jím pověřená osoba pro přivádění a vyzvedávání dětí na přítomnost cizí osoby v prostorách školy, zjistí zaměstnanec důvod vstupu této osoby a ihned zabezpečí trvalý doprovod této osoby až do odchodu ze školy. Všichni zaměstnanci jsou povinni při vstupu do budovy a při jejím opouštění se přesvědčit, zda jsou dveře zadního vchodu řádně uzavřeny.

Způsob zabezpečení školy:

- a) kontrola hlavního vchodu všemi zaměstnanci
- b) uplatnění dohledu nad žáky dle rozpisu
- c) uzamčené dveře dalších vstupů do školy
- d) Zaměstnanci školy mají zakázáno vpouštět do objektu společně s nimi jakoukoli cizí osobu. Tuto musí zastavit, zjistit důvod její návštěvy a informovat nadřízenou osobu.
- e) na začátku i v průběhu školního roku jsou všichni žáci opakovaně poučeni o pravidlech BOZP, včetně zákazu vpouštět do objektu společně s nimi jakoukoli cizí osobu a o způsobu, jak se zachovat – viz školní řád.
- f) střežení budovy elektronickým zabezpečovacím systémem mimo dobu školního vyučování Pokud dojde i přesto k vniknutí cizí osoby či osob a je důvod domnívat se, že jsou tyto osoby nebezpečné, pak je zaměstnanec, který toto zjistí, povinen neprodleně uvědomit Policii ČR a poté neprodleně oznámit tuto skutečnost nadřízenému zaměstnanci – řediteli školy, event. osobě, která je pověřena jeho zastupováním. Poté musí vyčkat příjezdu hlídky a zpřístupnit objekt prohlídce.

Aktivní útočník

Aktivním útočníkem se označuje osoba, která z různých důvodů má potřebu ublížit lidem ve svém okolí. Jeho útok přichází nečekaně a je většinou velmi brutální. Poznatky a zkušenosti získané z dosud známých útoků:

- Akce je naplánovaná
- Cílem je zabít nebo zranit co nejvíce lidí v krátkém čase
- Místem útoku bývá prostor s velkou hustotou lidí
- Výběr obětí je náhodný
- Různí útočníci volí různé druhy zbraní
- Útok trvá cca 15min.
- Útočník se obvykle nechce dostat do střetu s policií

Reakce v případě útoku

- Uteč! Dostaň se z dosahu útočníka, je nutné myslet na ochranu zdraví a života
- Zamkni se! (zabarikáduj, znemožni nebo zkomplikuj vstup)
- Vypni techniku v učebně (PC, dataprojektory) ticho je důležité
- Zapni tichý režim mobilů (přístroj nevypínej)
- Varuj ostatní (mobil rozhlas) - Volej tísňovou linku 158, oznam kde jsi a co se děje
- Zkus zklidnit ostatní v místnosti
- Nereaguj na osoby za dveřmi (možná lest)
- Vyčkej příchodu policie, dbej jejich pokynů, neplet' se do cesty
- Braň se - případe, že jsi učinil všechny výše popsane kroky a útoční se k tobě přesto dostal – udělej vše pro svou ochranu

POSTUP V PŘÍPADĚ VÝHRUŽNÝCH ZPRÁV ŠKOLE

Výhružný telefonát

1. Zapište si ihned detaily rozhovoru.
2. Pokud se Vám zobrazuje číslo volajícího, zapište je.
3. Nikdy nezavěšujeme! Snažíme se volající/volajícího udržet na telefonu, ptáme se na detaily a sdělení si zapisujeme.
4. Informujeme ředitelku školy a odpovědné osoby.
5. Informujeme Policii ČR a domluvíme se na dalším postupu. Informujeme Policii ČR a domluvíme se na dalším postupu.
6. V případě potřeby iniciujeme evakuaci podle evakuačního plánu.
7. Policii a jednotkám IZS asistujeme. Pomoc spočívá ve vhodném informování přítomných osob, zabránění ve vstupu do objektu.

Výhružné zprávy zaslané elektronickou poštou, SMS, zpráva na sociální síti

1. Neotvíráme žádné přílohy a neklikáme na žádné odkazy.
2. Informujeme ředitele školy a odpovědné osoby.
3. Informujeme Policii ČR a domluvíme se na dalším postupu.
4. V případě potřeby iniciujeme evakuaci podle evakuačního plánu.
5. Policii a jednotkám IZS asistujeme. Pomoc spočívá ve vhodném informování přítomných osob, zabránění ve vstupu do objektu.

Komunikace s veřejností v krizové situaci

1. Udržíme komunikaci školy se zřizovatelem. Se zřizovatelem si připravíme společné sdělení pro veřejnost.
2. Komunikujeme aktivně skrze všechny dostupné kanály. V případě naší školy to jsou telefonické rozhovory, zprávy SMS, komunikace přes aplikaci WhatsApp, zprávy na webových stránkách a sociální síti Facebook.
3. Informujeme alespoň o krocích, které škola podniká, s kým spolupracuje

4. Uvádíme aktivně na pravou míru fámy a neověřené informace, které se o situaci ve škole šíří např. na sociálních sítích.
5. Sdělujeme informace o změnách ve výuce především rodičům přímými kanály, které běžně používáme.
6. Ujišťujeme veřejnost, že situaci bereme vážně a máme ji pod kontrolou.

NÁPLŇ PRAKTICKÉHO CVIČENÍ

- Prohlídka protipožárních prostředků ve škole - umístění hydrantů, hasicích přístrojů
- Únikové východy, cvičný požární poplach, pravidelná cvičná evakuace školy
- Činnost učitele, žáků a požární hlídky při vzniku požáru ve škole
- Obsah a použití evakuačního zavazadla
- Prostředky improvizované ochrany osob
- Praktické chování v úkrytu (sklepní prostory)
- Praktické chování v případě havárie s únikem nebezpečných látek
- Poskytování první pomoci (obsah a použití lékárničky, odsun ošetřených)

Krizový plán školy je platný od 1.9.2024

Krizový plán školy nabývá účinnosti dnem 1.9.2024

Projednáno na pedagogické radě dne 29.8.2024